

Asia: VM037:00/2016

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida maakunnalle nyt siirrettäviksi ehdotettavia tehtäviä tehtäväaloittain: kattavatko ehdotukset kaikki tehtäväalan tehtävät, jotka pitäisi siirtää? (1. MAKU II yleisperustelut luvut 2.3- 2.3.21)

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Ei

Terveysturvallisuus, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (HE 2.3.1)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maatalous ja maaseudun kehittäminen (HE 2.3.2)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta (HE 2.3.3)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Kalatalous ja vesitalous (HE 2.3.4)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Aluekehittämismääräysten eräät tehtävät (HE 2.3.5)

Kommenttini tehtävälästä

-

Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu (HE 2.3.6)

Kommenttini tehtävälästä

-

Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus (HE 2.3.7)

Kommenttini tehtävälästä

-

Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimien järjestämisen edistäminen (HE 2.3.8)

Kommenttini tehtävälästä

-

Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito (HE 2.3.9)

Kommenttini tehtävälästä

-

Maastoliikenneläin yleinen valvonta ja erityislupien myöntäminen liikuntarajoitteisille (HE 2.3.10)

Kommenttini tehtävälästä

-

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät (HE 2.3.11)

Kommenttini tehtävälästä

-

Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät (HE 2.3.12)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä turvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötöiden toteuttamisesta (HE 2.3.13)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu (HE 2.3.14)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen (HE 2.3.15)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Alueelliset romaniasiat neuvottelukuntia ja romanasioita koskevat tehtävät (HE 2.3.16)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen (HE 2.3.17)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Saariston liikenteen suunnittelu ja järjestäminen (HE 2.3.19)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnissa siirretyt rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen

järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen (HE 2.3.20)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan muut tehtävät (HE 2.3.21)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Muut huomiot maakunnille siirtyvien tehtävälöjen osalta

Muut mahdolliset huomionne tehtävälöistä

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (2. Laki Valtion lupa- ja valvontavirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä sitä koskevia yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Valtion lupa - ja valvontaviraston asema ja tehtävät (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

OAJ toteaa, että nimen pitäisi olla valtion lupa-, ohjaus- ja valvontavirasto. Eesityksessä korostuu monissa kohdissa uuden viraston merkittävä ohjausrooli, siksi tämänkin tehtävän on käytävä ilmi jo viraston nimestä. Eriyisen merkittävä ohjausrooli on varhaiskasvatuksen ja opetustoimen osalta. Viraston nimen pituudella ei ole merkitystä, vaan sillä, että nimi on informatiivinen. Lyhenne LUOVA sisältää jo ohjauksen, joten se on saatava myös viralliseen koko nimeen.

Eesityksen mukaan laissa säädetään uuden viraston tehtäväläksi muun muassa opetus- ja kulttuuritoimi. Nykyisin tehtäväläksi on säädetty koulutus-, lasten päivähoito-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimi. OAJ esittää, että tehtäväläksi säädetään jatkossa varhaiskasvatus, opetus- ja kulttuuritoimi.

LUOVA:lle oma-aloitteinen tarkastus ja puuttumisoikeus varhaiskasvatuksen ja opiskeluhuollon lisäksi myös perusopetukseen ja toisen asteen koulutukseen

LUOVA:n tarkastusoikeutta ja puuttumisoikeutta on yhdenmukaistettava niin, että sille säädetään vastaavat oikeudet kuin sillä on varhaiskasvatuksen osalta ohjata, neuvoa, seurata ja tarkastaa sekä puuttua myös perusopetukseen ja toisen asteen koulutukseen. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että aluehallintovirastojen kanteluiden perusteella tapahtuva valvonta on muutettava LUOVA:n oikeudeksi ottaa oma-aloitteisesti käsiteltäväkseen perusopetuksen tai toisen asteen koulutuksen järjestämistä koskeva asia, jos sillä on syytä epäillä, ettei opetuksen tai koulutuksen järjestäminen tai antaminen joltain osin toteudu lainsäädännön mukaisesti.

Aluehallintoviraston toimivaltaan opetuslalla on kiinnitetty huomiota lukuisia kertoja muun muassa kantelutyöryhmissä (mm. SM julkaisuja 40/2007 sekä Aluehallintovirastojen kanteluprosessin kehittämishanke Loppuraportti 28.4.2011). Valtiontalouden tarkastusviraston tuloksellisuustarkastuskertomus (192/2009) kritisoi valtiovalan heikkoa ja vailla velvoittavuutta olevaa opetustoimen informaatio-ohjausta ja tukee näkemystä siitä, että informaatio-ohjauksesta on syytä siirtyä ainakin osittain takaisin normiohjauksen ja myös valvonnan lisäämisen suuntaan. Myös Perusopetuksen aika, Selvitys koulujen toimintaympäristöä kuvaavista indikaattoreista (OKM:n selvitys 2012:13) esittää, että aluehallintovirastoilla tulee olla oikeus ottaa perusopetusta koskeva asia käsittelyyn ilman kantelua. Oikeuskansleri on ottanut asiaan kantaa oppilashuoltoa koskevassa päätöksessään (Dnro OKV/6/50/2011).

Nykyisen aluehallintovirastolain mukaan aluehallintoviraston tehtäviin kuuluu peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arviointi. Nyt lausunnolla olevassa esityksessä näin ei enää säädetäisi, vaan ainoastaan esityksen perusteluissa todettaisi, että erikseen lailla säädettyjen tehtävien lisäksi virastolla voisi luonnollisesti olla muita tehtäväalaansa liittyviä, ministeriöiden yhteisen ohjauksen piirissä määrättyjä tehtäviä, kuten nykyisin aluehallintovirastojen toteuttamia peruspalvelujen arvioinnin tehtäviä.

Varhaiskasvatus, opetus- ja kulttuuritoimi –vastuualue on keskeinen ottaen huomioon kuntien muuttuvat tehtävät sote-uudistuksen seurauksena. On erittäin tärkeää, että lailla säädetään jatkossakin vastuualueelle hoidettavaksi peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arviointia koskevat tehtävät sekä erityisesti sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumisen arvioiminen laajemminkin sen mukaan kuin opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa solmittavassa tulossopimuksessa sovitaan.

Luku 2 Valtion lupa- ja valvontaviraston organisaatio (5 §)

Kommenttine tästä pykälästä

Valtioneuvoston asetuksella olisi tarkoitus säätää virastolle toimiala nimeltä Opetus- ja kulttuuritoimi, jolla toimialalla hoidettaisiin opetus- ja

kulttuuriministeriön hallinnonalan tehtäviä, eli virastolle säädettyjä koulutus-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen sekä varhaiskasvatuksen ohjaus-, valvonta-, rahoitus ja kehittämistehtäviä sekä opetuslainsäädännössä sille säädetty muutoksenhakuviranomaistehtävät.

OAJ pitää tärkeänä, että toimialan nimenä olisi varhaiskasvatus, opetus- ja kulttuuritoimi.

OAJ kannattaa esitystä siitä, että ko. toimiala hoitaisi opetuslainsäädännössä sille säädettyt muutoksenhakuviranomaistehtävät. OAJ toteaa, sivistyksellisten perusoikeuksien näkökulmasta varhaiskasvatus, opetus- ja kulttuuritoimi –vastuualueen virkamiehillä on oltava vahva pedagoginen ja varhaiskasvatuksen sekä opetusalan substanssiosaaminen. Opetusalan lainsäädännössä oikeusturvaan liittyvät muutoksenhakusäännökset säädettiin aikoinaan hallinto-oikeuksien sijaan entisille lääninhallituksille nimenomaisesti siellä olevan pedagogisen osaamisen perusteella.

Tätä pedagogisen osaamisen merkitystä on korostettu useissa opetusalan hallituksen esityksissä, silloin kun niissä on otettu kantaa muutoksenhakua koskeviin opetusalan säädöksiin. Esimerkiksi hallituksen esitys 86/1997 totesi, että ”Oppilaan määräaikaista erottamista ja opintososiaalisia etuja koskevista päätöksestä valitetaan asianomaiseen lääninoikeuteen ja muissa pykälän 2 momentissa luetelluista lähinnä pedagogista tarkoituksenmukaisuutta koskevista päätöksistä lääninhallitukseen.” Samoin hallituksen esitys 2005/2002 korosti sitä, että ”eräisiin päätöksiin haetaan ... muutosta valittamalla lääninhallitukselta. Nämä ovat asioita, joissa on arvioita asian oikeudellisen merkityksen lisäksi pedagogisia näkökohtia.”

Varhaiskasvatuksen, opetus- ja kulttuuritoimen vastuualueesta on näin ollen välttämätöntä säätää ja säilyttää vastuualueen tehtävinä varhaiskasvatuksen ja opetusalan oikeusturvakysymykset.

Luku 3 Valtion lupa- ja valvontaviraston johtaminen (6-9 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Valtion lupa- ja valvontaviraston ohjaus (10-13 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaavaa toimialaa koskevat erityissäännökset (14-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Eräiden ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittely Valtion lupa- ja valvontavirastossa (20-23 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (24-32 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Pakkokeinojen käyttö mahdolliseksi myös kanteluasioissa

Esityksen mukaan valtion lupa- ja valvontavirasto eli LUOVA voi sakon uhalla, teettämishallalla tai keskeyttämishallalla velvoittaa asianomaisen noudattamaan käskyä tai kieltä, jonka virasto tai siltä pakkokeinoasiassa virka-apua pyytävä muu viranomais on toimivaltansa mukaisesti antanut. Nämä ovat ns. pakkokeinoja.

OAJ esittää, että lakiesitystä muutetaan siten, että LUOVA voi käyttää sille säädettyjä pakkokeinoja myös silloin, jos sen antaman kanteluratkaisun johdosta ei muuteta lainsäädännön kanssa ristiriitaiseksi havaittua toimintaa. LUOVA:lla on oltava sivistyksellisten perusoikeuksien laillisuuskysymyksiä ratkoessaan käytettävissä toimivat sanktiokeinot.

Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevat yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

Työryhmä selvittämään sivistyksellisten perusoikeuksien valvonnan toimivuutta

Nykyinen sivistyksellisten perusoikeuksien oikeusturvajärjestelmä ja sen resurssit ovat hajanaiset. Suomessa on useita tahoja, jotka käsittelevät oikaisuja, valituksia ja kanteluita sekä lisäksi erillinen lapsiasiavaltuutettu, joka ei ole muutoksenhakuviranomais. YK:n lapsen oikeuksien komitea on kiinnittänyt tähän asiaan huomiota useita kertoja.

OAJ esittää, että sivistyksellisten perusoikeuksien valvonnan ja yhdenvertaisen toteutumisen kehittämiseksi on perustettava työryhmä, joka selvittää, kuinka lasten ja nuorten sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumisen valvontaa ja oikeusturvaa voitaisiin parantaa.

Työryhmä selvittäisi, voidaanko esimerkiksi yhdistää sivistyksellisten perusoikeuksien oikeusturvakysymyksiä käsittelevät aluehallintovirastojen/LUOVAn vastuualueet, lapsiasiavaltuutetun toimisto, hallinto-oikeuksien kasvatus- ja koulutusvalitukset sekä oikeusasiamiehen kasvatus- ja koulutuskysymyksiä koskevat kanteluoikeudet yhdelle uudelle viranomaiselle. Em. viranomaisen ratkaisemista oikaisusta ja valituksista voisi hakea muutosta hallinto-oikeudelta. Jos uuden viranomaisen käsittelemään kanteluun oltaisiin tyytymättömiä, sen ratkaisusta voisi kannella oikeusasiamiehelle.

Lopuksi toteamme, että pidämme tarpeellisena ylipäätään keskus-alue-maakunta+kunta-koulu/oppilaitostason tarkoituksenmukaisen kokonaisohjauksen toimivuuden arvioimista.

Kohta 3 Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastosta annettua lakiehdotusta (3. Laki Ahvenanmaan valtionvirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 4.

Ei

Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kommenttinne lakiehdotuksesta. (Pyydämme viittaamaan pykälään/pykäliin, joita kommentoitte.)

-

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevan lakiehdotuksen yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 4. Tässä voit kommentoida hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta laiksi maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (6. Voimaannpanolaki): Muutos- ja korjausehdotuksia voimaannpanolain pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 4? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 5.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Tehtäviä ja toimivaltaa koskevat säännökset (4-7 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 3 Henkilöstöä koskevat säännökset (8-10 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Omaisuusjärjestelyt (11-26 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Erinäiset säännökset (27-34 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Kohta 5. Tässä voit kommentoida hallituksen esityksen sisältämiä muita 224 lakiehdotusta, joilla toteutetaan maakuntauudistuksen edellyttämät tehtävänsiirrot maakunnille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ja muille virastoilla: Muutos- ja korjausehdotuksia esitysluonnoksen pykäliin (4. MAKU II lakiehdotukset) ja yksityiskohtaisiin perusteluihin (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut).

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 5? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 6.

Ei

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.1 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Oikeusministeriö, 32 lakiehdotusta, luku 2.2 (lakiehdotukset 1-32)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sisäministeriö, 6 lakiehdotusta, luku 1.1 (lakiehdotukset 1-3) ja luku 2.3 (lakiehdotukset 1-3)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.4 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Valtiovarainministeriö, 20 lakiehdotusta, luku 1.2 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.5 (lakiehdotukset 1-12)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 2.6 (lakiehdotukset 1-14)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 72 lakiehdotusta, luku 1.3 (lakiehdotukset 1-72)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 8 lakiehdotusta, luku 1.4 (lakiehdotukset 1-8)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 28 lakiehdotusta, luku 1.5 (lakiehdotukset 1-2) ja 2.8 (lakiehdotukset 1-26)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 1.6 (lakiehdotukset 1-4) ja luku 2.9 (lakiehdotukset 1-10)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Ympäristöministeriö, 26 lakiehdotusta, luku 1.7 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.10 (lakiehdotukset 1-18)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Kohta 6. Tässä kohdassa voitte jättää muita lausunnoilla olevaa hallituksen esitystä koskevia uudistuksen täytäntöönpanoon liittyviä kommenttejanne, huomioitanne ja näkemyksiänne.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 6? Pakollinen kysymys.

Ei

Ulkoministeriön hallinnonala

-

Oikeusministeriön hallinnonala

-

Sisäministeriön hallinnonala

-

Puolustusministeriön hallinnonala

-

Valtiovarainministeriön hallinnonala

-

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

-

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

-

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

-

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

-

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

-

Ympäristöministeriön hallinnonala

-

Hallinnonalariippumaton yleinen palaute täytäntöönpanoa koskeviin lakiehdotuksiin

-

Lahtinen Nina
Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry

Asia: VM037:00/2016

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida maakunnalle nyt siirrettäviksi ehdotettavia tehtäviä tehtäväaloittain: kattavatko ehdotukset kaikki tehtäväalan tehtävät, jotka pitäisi siirtää? (1. MAKU II yleisperustelut luvut 2.3- 2.3.21)

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Terveysturvajärjestelmä, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (HE 2.3.1)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maatalous ja maaseudun kehittäminen (HE 2.3.2)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta (HE 2.3.3)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Kalatalous ja vesitalous (HE 2.3.4)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Aluekehittämismääräysten eräät tehtävät (HE 2.3.5)

Kommenttini tehtävälästä

-

Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu (HE 2.3.6)

Kommenttini tehtävälästä

Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu tarvitsee valtakunnallista koordinaatiota. Maakunnan tehtäväksi säädetään alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu. Alueellisen ennakoinnin kokoaminen maakuntaan mahdollistaa yhtenäisen näkemyksen muodostamisen yhdessä alueen ennakointitoimijoiden ja erityisesti koulutusorganisaatioiden kanssa.

OAJ korostaa, että ennakointiyössä yhteistyö koulutusorganisaatioiden kanssa on oltava tiivistä ja säännöllistä. Lisäksi tässä yhteydessä on tarpeen säätämällä varmistaa se, että koulutuksen määrällisessä ennakoinnissa on maakunnan tekemän alueellisen näkemyksen lisäksi valtakunnallista näkemystä. Opetushallituksen tehtävänä on jatkossakin oltava kokonaisvaltainen valtakunnallisten pitkäaikavälin työvoima- ja koulutustarpeiden määrällinen ennakointi. Ennakoinnin taustalla on valtakunnallisesti jatkossakin oltava laaja yhteistyöverkosto, jonka muodostavat muun muassa eri ministeriöt, tutkimuslaitokset, uusi LUOVA sekä työmarkkinajärjestöt.

Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus (HE 2.3.7)

Kommenttini tehtävälästä

-

Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimien järjestämisen edistäminen (HE 2.3.8)

Kommenttini tehtävälästä

-

Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito (HE 2.3.9)

Kommenttini tehtävälästä

-

Maastoliikennelain yleinen valvonta ja erityislupien myöntäminen liikuntarajoitteisille (HE 2.3.10)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät (HE 2.3.11)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät (HE 2.3.12)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä turvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötöiden toteuttamisesta (HE 2.3.13)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu (HE 2.3.14)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen (HE 2.3.15)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueelliset romanasiaian neuvottelukuntia ja romanasioita koskevat tehtävät (HE 2.3.16)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen (HE 2.3.17)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Saariston liikenteen suunnittelu ja järjestäminen (HE 2.3.19)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnissa siirretyt rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen (HE 2.3.20)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan muut tehtävät (HE 2.3.21)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Muut huomiot maakunnille siirtyvien tehtävälöjen osalta

Muut mahdolliset huomionne tehtävälöistä

Jokaisella uuden viraston työsuojelun vastuualueella on oltava nykyistä vastaavasti alueellista kolmikantayhteistyötä varten työmarkkinajärjestöjen edustajista koostuva työsuojelulautakunta. Esityksessä todetaan, että valtion lupa- ja valvontaviraston työsuojelun toimialan johtajalle annettaisiin oikeus päättää työsuojelulautakuntien lukumäärästä, alueellisesta sijoittumisesta sekä niiden kokoonpanosta. OAJ edellyttää, että lautakunnan työmarkkinajärjestöjen edustajien määrä ja suhde säilyy nykyisellään ja kukin työmarkkinajärjestö nimeää omat edustajansa.

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (2. Laki Valtion lupa- ja valvontavirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä sitä koskevia yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Ei

Luku 1 Valtion lupa - ja valvontaviraston asema ja tehtävät (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Esityksen mukaan virasto turvaa perusoikeuksien ja oikeusturvan toteutumista alueilla toimien ja valvoo yleistä etua hoitamalla

lainsäädännön toimeenpano-, ohjaus- ja valvontatehtäviä. Perusteluissa korostetaan, että "Valtaosin kysymys on sekä julkisten että yksityisten toimijoiden ohjausesta ja valvonnasta." OAJ toteaa, että nimen pitäisikin siksi olla valtion lupa-, ohjaus- ja valvontavirasto (LUOVA). Esityksessä korostuu monissa muissakin kohdin uuden viraston merkittävä informaatio-ohjausrooli, siksi tämänkin tehtävän on käytävä ilmi jo viraston nimestä. Eriyksen merkittävä ohjausrooli on varhaiskasvatuksen ja opetustoimen osalta. Viraston nimen pituudella ei ole merkitystä, vaan sillä, että nimi on informatiivinen. Viraston lyhenteeksi on tulossa LUOVA eli LUpa- Ohjaus- ja VALvonta viranomaisen, joten lyhennekin sisältää ohjauksen, mikä on lisättävä myös koko nimeen.

Esityksen mukaan: "...säädetäisiin, että virasto toimii ennakoivasti ja riskiperusteisesti. Poikkihallinnollisuuden

ja asiakaslähtöisyyden lisäksi toimintatapojen uudistamisen keskiössä on

valvonnan kulttuurin muutos, jossa pyritään entistä vaikuttavampaan ja tuloksellisempaan

toimintaan. Viraston tulee laillisuusvalvontaa merkittävästi kokoavana toimijana toimia puolueettomana

ja vahvana oikeusvaltion ylläpitäjänä sekä toteuttaa valvontaa hallintolain mukaisia

oikeusperiaatteita palvelleen. Tässä suhteessa merkitystä on toiminnan painopisteen siirtä-

misellä ennakoivaan, vuorovaikutteiseen ja asiakkaiden yhdenvertaisia toimintaedellytyksiä

turvaavaan oma-aloitteiseen ohjaukseen ja valvontaan." OAJ toteaa, että varhaiskasvatusta lukuunottamatta opetuslalla oma-aloitteinen ohjaus ja valvonta ei toteudu ellei nyt säädetä uudelle virastolle oikeutta oma-aloitteisesti puuttua, ohjata ja valvoa sekä tarkastaa opetuksen ja koulutuksen järjestäjien toimintaa sivistyksellisten perusoikeuksien yhdenvertaisen toteutumisen varmistamiseksi. OAJ vaatii siis, että LUOVA:n tarkastusoikeutta ja puuttumisoikeutta on yhdenmukaistettava niin, että sille säädetään vastaavat oikeudet kuin sillä on varhaiskasvatuksen osalta ohjata, neuvoa, seurata ja tarkastaa sekä puuttua myös perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen osalta. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että aluehallintovirastojen kanteluiden perusteella tapahtuvan valvonnan lisäksi on säädetävä LUOVA:lle oikeus ottaa oma-aloitteisesti käsiteltäväkseen perusopetuksen tai toisen asteen koulutuksen järjestämistä koskeva asia, jos sillä on syytä epäillä, ettei opetuksen tai koulutuksen järjestäminen tai antaminen joltain osin toteudu lainsäädännön mukaisesti.

Aluehallintoviraston toimivaltaan opetuslalla on kiinnitetty huomiota lukuisia kertoja muun muassa kantelutyöryhmissä (mm. SM julkaisuja 40/2007 sekä Aluehallintovirastojen kanteluprosessin kehittämishanke Loppuraportti 28.4.2011). Valtiontalouden tarkastusviraston

tuloksellisuustarkastuskertomus (192/2009) kritisoi valtiovallan heikkoa ja vailla velvoittavuutta olevaa opetustoimen informaatio-ohjausta ja tukee näkemystä siitä, että informaatio-ohjauksesta on syytä siirtyä ainakin osittain takaisin normiohjauksen ja myös valvonnan lisäämisen suuntaan. Myös Perusopetuksen aika, Selvitys koulujen toimintaympäristöä kuvaavista indikaattoreista (OKM:n selvitys 2012:13) esittää, että aluehallintovirastoilla tulee olla oikeus ottaa perusopetusta koskeva asia käsittelyyn ilman kantelua. Oikeuskansleri on ottanut asiaan kantaa oppilashuoltoa koskevassa päätöksessään (Dnro OKV/6/50/2011).

Esityksessä todetaan, että erikseen lailla säädettyjen tehtävien lisäksi virastolla voisi luonnollisesti

olla muita tehtäväalaansa liittyviä, ministeriöiden yhteisen ohjauksen piirissä määrättyjä

tehtäviä, kuten nykyisin aluehallintovirastojen toteuttamia peruspalvelujen arvioinnin tehtäviä. OAJ toteaa, että peruspalveluiden arviointi on tärkeää.

Nykyisen aluehallintovirastolain mukaan aluehallintoviraston tehtäviin kuuluu peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arviointi. Nyt lausunnolla olevassa esityksessä näin ei siis enää säädettäisi, vaan ainoastaan esityksen perusteluissa todettaisi, että erikseen lailla säädettyjen tehtävien lisäksi virastolla voisi luonnollisesti olla muita tehtäväalaansa liittyviä, ministeriöiden yhteisen ohjauksen piirissä määrättyjä tehtäviä, kuten nykyisin aluehallintovirastojen toteuttamia peruspalvelujen arvioinnin tehtäviä.

Varhaiskasvatus, opetus- ja kulttuuritoimi –vastuualue on keskeinen LUOVA:n vastuualue ottaen huomioon kuntien muuttuvat tehtävät sote-uudistuksen seurauksena. On erittäin tärkeää, että lailla säädetään jatkossakin vastuualueelle hoidettavaksi peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arviointia koskevat tehtävät sekä erityisesti sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumisen arvioiminen laajemminkin sen mukaan kuin opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa solmittavassa tulossopimuksessa sovitaan.

Luku 2 Valtion lupa- ja valvontaviraston organisaatio (5 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

Esityksen mukaan laissa säädetään uuden viraston tehtäväalaksi muun muassa opetus- ja kulttuuritoimi. Nykyisin tehtäväalaksi on säädetty koulutus-, lasten päivähoito-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimi. OAJ esittää, että tehtäväalaksi säädetään jatkossa varhaiskasvatus, opetus- ja kulttuuritoimi eli muutetaan 2 §:ää tältä osin.

Laissa säädettäisiin ehdotuksen mukaan ruotsinkielisestä opetus- ja kulttuuritoimen tehtäviä hoitavasta yksiköstä. OAJ esittää, että yksikön nimi olisi varhaiskasvatus, opetus- ja kulttuuritoimi. Lisäksi laissa pitäisi säätää vastaavasta suomenkielisestä varhaiskasvatus, opetus- ja kulttuuritoimi – vastuualueesta. OAJ pitää ehdottoman tärkeänä, että Valtioneuvoston asetuksella säädeteään virastolle toimialaksi Varhaiskasvatus-, opetus- ja kulttuuritoimi, jolla toimialalla hoidettaisiin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan tehtäviä, eli virastolle säädettyjä koulutus-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen sekä varhaiskasvatuksen ohjaus-, valvonta-, rahoitus ja kehittämistehtäviä sekä opetuslainsäädännössä sille säädetty muutoksenhakuviranomaistehtävät.

SMuutoksenhakuviranomaistehtävistä todettakoon vielä, että sivistyksellisten perusoikeuksien näkökulmasta varhaiskasvatus, opetus- ja kulttuuritoimi – vastuualueen virkamiehillä on oltava vahva pedagoginen ja varhaiskasvatuksen sekä opetusalan substanssiosaaminen. Opetusalan lainsäädännössä oikeusturvaan liittyvät muutoksenhakusäännökset säädettiin aikoinaan hallinto-oikeuksien sijaan entisille lääninhallituksille nimenomaisesti siellä olevan pedagogisen osaamisen perusteella.

Tätä pedagogisen osaamisen merkitystä on korostettu useissa opetusalan hallituksen esityksissä, silloin kun niissä on otettu kantaa muutoksenhakua koskeviin opetusalan säädöksiin. Esimerkiksi hallituksen esitys 86/1997 totesi, että ”Oppilaan määräaikaista erottamista ja opintososiaalisia etuja koskevista päätöksestä valitetaan asianomaiseen lääninoikeuteen ja muissa pykälän 2 momentissa luetelluista lähinnä pedagogista tarkoituksenmukaisuutta koskevista päätöksistä lääninhallitukseen.” Samoin hallituksen esitys 2005/2002 korosti sitä, että ”eräisiin päätöksiin haetaan ... muutosta valittamalla lääninhallitukselta. Nämä ovat asioita, joissa on arvioita asian oikeudellisen merkityksen lisäksi pedagogisia näkökohtia.”

Varhaiskasvatuksen, opetus- ja kulttuuritoimen vastuualueesta on näin ollen välttämätöntä säätää ja säilyttää vastuualueen tehtävinä varhaiskasvatuksen ja opetusalan oikeusturvakysymykset.

OAJ yhtyy näin esityksessä esitettyyn kantaan, että ”Toimialojen tehtäviin kytkeytyvät kanteluasiat, kuten esimerkiksi opetustoimen kantelut, sen sijaan hoidettaisiin toimialoilla, vaikka viraston toimivalta kantelun tutkimiseen perustuisikin kuntalakiin tai maakuntalakiin. ”

OAJ pitää tärkeänä myös sitä, että vaikka LUOVA on valtakunnallinen virasto, esitykseen kirjattu tavoite siitä, että virastolla olisi valtioneuvoston asetuksella säädettävä toimipaikka jokaisessa maakunnassa Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta, toteutuu.

Luku 3 Valtion lupa- ja valvontaviraston johtaminen (6-9 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Valtion lupa- ja valvontaviraston ohjaus (10-13 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaavaa toimialaa koskevat erityissäännökset (14-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Eräiden ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittely Valtion lupa- ja valvontavirastossa (20-23 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (24-32 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Esityksen mukaan 26 §. Pakkokeinot, säädettäisiin Valtion lupa- ja valvontaviraston pakkokeinoista, joita olisivat sakon uhka, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka. Viraston toimivaltaan kuuluvia pakkokeinoja

käytettäisiin velvoittamaan asianomainen noudattamaan käskyä tai kieltoa, jonka Valtion lupa- ja valvontavirasto tai siltä pakkokeinoasiassa virka-apua pyytävä muu viranomainen

on toimivaltansa mukaisesti antanut. Ehdotettu säännös antaisi Valtion lupa- ja valvontavirastolle

pakkokeinoasiassa yleistoimivallan. OAJ esittää, että pakkokeinojen käyttö säädettäisi mahdolliseksi myös kanteluasioissa.

OAJ esittää, että lakiesitystä muutetaan siten, että LUOVA voi käyttää sille säädettyjä pakkokeinoja myös silloin, jos LUOVAn antaman kanteluratkaisun johdosta ei muuteta lainsäädännön kanssa ristiriitaiseksi havaittua toimintaa. LUOVA:lla on oltava sivistyksellisten perusoikeuksien laillisuuskysymyksiä ratkoessaan käytettävissä toimivat sanktiokeinot.

Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevat yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

OAJ ehdottaa, että perustetaan työryhmä selvittämään sivistyksellisten perusoikeuksien valvonnan toimivuutta.

Nykyinen sivistyksellisten perusoikeuksien oikeusturvajärjestelmä ja sen resurssit ovat hajanaiset. Suomessa on useita tahoja, jotka käsittelevät oikaisuja, valituksia ja kanteluita sekä lisäksi erillinen lapsiasiavaltuutettu, joka ei ole muutoksenhakuviranomainen. YK:n lapsen oikeuksien komitea on kiinnittänyt tähän asiaan huomiota useita kertoja.

OAJ esittää, että sivistyksellisten perusoikeuksien valvonnan ja yhdenvertaisen toteutumisen kehittämiseksi on perustettava työryhmä, joka selvittää, kuinka lasten ja nuorten sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumisen valvontaa ja oikeusturvaa voitaisiin parantaa.

Luova on myös työpaikka

OAJ edellyttää että työsuojelua koskeva lainsäädäntö koskee myös LUOVAn työntekijöitä ja työnantajaa. Viraston sisäisen tarkastuksen on oltava toimintakuntoinen. Lisäksi työsuojelusäädösten valvonta virastossa on järjestettävä objektiiviselle taholle. LUOVAssa tulee noudattaa myös valtionhallinnon yleisiä kelpoisuus- ja nimikeperiaatteita siten, että niistä ei voida poiketa missään LUOVAn viranomaisissa.

Työryhmä selvittäisi, voidaanko esimerkiksi yhdistää sivistyksellisten perusoikeuksien oikeusturvakysymyksiä käsittelevät aluehallintovirastojen/LUOVAn vastuualueet, lapsiasiavaltuutetun toimisto, hallinto-oikeuksien kasvatus- ja koulutusvalitukset sekä oikeusasiamiehen kasvatus- ja koulutuskysymyksiä koskevat kanteluoikeudet yhdelle uudelle viranomaiselle. Em. viranomaisen ratkaisemista oikaisuista ja valituksista voisi hakea muutosta hallinto-oikeudelta. Jos uuden viranomaisen käsittelemään kanteluun oltaisiin tyytymättömiä, sen ratkaisusta voisi kannella oikeusasiamiehelle.

Lopuksi toteamme, että pidämme tarpeellisena ylipäätään keskus-alue-maakunta+kunta-koulu/oppilaitostason tarkoituksenmukaisen kokonaisuohjauksen toimivuuden arvioimista. '

Luova on myös työpaikka. OAJ edellyttää että työsuojelua koskeva lainsäädäntö koskee myös LUOVAn työntekijöitä ja työnantajaa. Viraston sisäisen tarkastuksen on oltava toimintakuntoinen. Lisäksi työsuojelusäädösten valvonta virastossa on järjestettävä objektiiviselle taholle. LUOVAssa tulee noudattaa myös valtionhallinnon yleisiä kelpoisuus- ja nimikeperiaatteita siten, että niistä ei voida poiketa missään LUOVAn viranomaisissa.

Kohta 3 Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastosta annettua lakiehdotusta (3. Laki Ahvenanmaan valtionvirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 4.

Ei

Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kommenttinne lakiehdotuksesta. (Pyydämme viittaamaan pykälään/pykäliin, joita kommentoitte.)

-

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevan lakiehdotuksen yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 4. Tässä voit kommentoida hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta laiksi maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (6. Voimaannpanolaki): Muutos- ja korjausehdotuksia voimaannpanolain pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 4? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 5.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Tehtäviä ja toimivaltaa koskevat säännökset (4-7 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

LUOVA:lle oma-aloitteinen tarkastus ja puuttumisoikeus varhaiskasvatuksen ja opiskeluhuollon lisäksi myös perusopetukseen ja toisen asteen koulutukseen

LUOVA:n tarkastusoikeutta ja puuttumisoikeutta on yhdenmukaistettava niin, että sille säädetään vastaavat oikeudet kuin sillä on varhaiskasvatuksen osalta ohjata, neuvoa, seurata ja tarkastaa sekä puuttua myös perusopetukseen ja toisen asteen koulutukseen. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä,

että aluehallintovirastojen kanteluiden perusteella tapahtuva valvonta on muutettava LUOVA:n oikeudeksi ottaa oma-aloitteisesti käsiteltäväkseen perusopetuksen tai toisen asteen koulutuksen järjestämistä koskeva asia, jos sillä on syytä epäillä, ettei opetuksen tai koulutuksen järjestäminen tai antaminen joltain osin toteudu lainsäädännön mukaisesti.

Aluehallintoviraston toimivaltaan opetuslalla on kiinnitetty huomiota lukuisia kertoja muun muassa kantelutyöryhmissä (mm. SM julkaisuja 40/2007 sekä Aluehallintovirastojen kanteluprosessin kehittämishanke Loppuraportti 28.4.2011). Valtiontalouden tarkastusviraston tuloksellisuustarkastuskertomus (192/2009) kritisoi valtiovalan heikkoa ja vailla velvoittavuutta olevaa opetustoimen informaatio-ohjausta ja tukee näkemystä siitä, että informaatio-ohjauksesta on syytä siirtyä ainakin osittain takaisin normiohjauksen ja myös valvonnan lisäämisen suuntaan. Myös Perusopetuksen aika, Selvitys koulujen toimintaympäristöä kuvaavista indikaattoreista (OKM:n selvitys 2012:13) esittää, että aluehallintovirastoilla tulee olla oikeus ottaa perusopetusta koskeva asia käsitteilyyn ilman kantelua. Oikeuskansleri on ottanut asiaan kantaa oppilashuoltoa koskevassa päätöksessään (Dnro OKV/6/50/2011).

Pakkokeinojen käyttö mahdolliseksi myös kanteluasioissa

Esityksen mukaan valtion lupa- ja valvontavirasto eli LUOVA voi sakon uhalla, teettämishallalla tai keskeyttämishallalla velvoittaa asianomaisen noudattamaan käskyä tai kieltä, jonka virasto tai siltä pakkokeinoasiassa virka-apua pyytävä muu viranomais on toimivaltansa mukaisesti antanut. Nämä ovat ns. pakkokeinoja.

OAJ esittää, että lakiesitystä muutetaan siten, että LUOVA voi käyttää sille säädettyjä pakkokeinoja myös silloin, jos sen antaman kanteluratkaisun johdosta ei muuteta lainsäädännön kanssa ristiriitaiseksi havaittua toimintaa. LUOVA:lla on oltava sivistyksellisten perusoikeuksien laillisuuskytymyksiä ratkoessaan käytettävissä toimivat sanktiokeinot.

Työryhmä selvittämään sivistyksellisten perusoikeuksien valvonnan toimivuutta

Nykyinen sivistyksellisten perusoikeuksien oikeusturvajärjestelmä ja sen resurssit ovat hajanaiset. Suomessa on useita tahoja, jotka käsittelevät oikaisuja, valituksia ja kanteluita sekä lisäksi erillinen lapsiasiavaltuutettu, joka ei ole muutoksenhakuviranomais. YK:n lapsen oikeuksien komitea on kiinnittänyt tähän asiaan huomiota useita kertoja.

OAJ esittää, että sivistyksellisten perusoikeuksien valvonnan ja yhdenvertaisen toteutumisen kehittämiseksi on perustettava työryhmä, joka selvittää, kuinka lasten ja nuorten sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumisen valvontaa ja oikeusturvaa voitaisiin parantaa.

Työryhmä selvittäisi, voidaanko esimerkiksi yhdistää sivistyksellisten perusoikeuksien oikeusturvakysymyksiä käsittelevät aluehallintovirastojen/LUOVAn vastuualueet, lapsiasiavaltuutetun toimisto, hallinto-oikeuksien kasvatus- ja koulutusvalitukset sekä oikeusasiamiehen kasvatus- ja koulutuskysymyksiä koskevat kanteluoikeudet yhdelle uudelle viranomaiselle. Em. viranomaisen ratkaisemista oikaisuista ja valituksista voisi hakea muutosta

hallinto-oikeudelta. Jos uuden viranomaisen käsittelemään kanteluun oltaisiin tyytymättömiä, sen ratkaisusta voisi kannella oikeusasiamiehelle.

Lopuksi toteamme, että pidämme tarpeellisena ylipäätään keskus-alue-maakunta+kunta-koulu/oppilaitostason tarkoituksenmukaisen kokonaisohjauksen toimivuuden arvioimista.

Luku 3 Henkilöstöä koskevat säännökset (8-10 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Omaisuusjärjestelyt (11-26 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Erinäiset säännökset (27-34 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Kohta 5. Tässä voit kommentoida hallituksen esityksen sisältämiä muita 224 lakiehdotusta, joilla toteutetaan maakuntauudistuksen edellyttämät tehtävänsiirrot maakunnille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ja muille virastoilla: Muutos- ja korjausehdotuksia esitysluonnoksen pykäliin (4. MAKU II lakiehdotukset) ja yksityiskohtaisiin perusteluihin (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut).

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 5? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 6.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.1 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Oikeusministeriö, 32 lakiehdotusta, luku 2.2 (lakiehdotukset 1-32)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sisäministeriö, 6 lakiehdotusta, luku 1.1 (lakiehdotukset 1-3) ja luku 2.3 (lakiehdotukset 1-3)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.4 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Valtiovarainministeriö, 20 lakiehdotusta, luku 1.2 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.5 (lakiehdotukset 1-12)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 2.6 (lakiehdotukset 1-14)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

OAJ kannattaa lakiluonnosta varhaiskasvatuslain muuttamisesta sekä esitystä LUOVA:n toimivallasta tarkastaa, ohjata ja valvoa varhaiskasvatuspalveluita ja sen järjestämistä.

Esityksessä korostetaan ohjauksen, neuvonnan ja seurannan ensisijaisuutta suhteessa muihin puuttumiskeinoihin esimerkiksi tarkastuksiin. Tarkastuksiin mennään vasta, jos LUOVA:n tekemä ohjaus, neuvonta ja seuranta eivät ole johtaneet toivottuun lopputulokseen. OAJ esittää perusteluihin lisättäväksi, että perustellusta syystä kiireellisyyttä vaativissa tilanteissa tarkastus voitaisiin suorittaa myös ilman ohjauksen ja neuvonnan antoakin.

Pidämme hyvänä sitä, että esitys selkiyttää kunnalle samat toimivaltuudet kuin LUOVA:lla tilanteisiin, joissa kunta toimii valvontaviranomaisena. Kannatettava täsmennys on myös se, että yksityinen päiväkotitoimi voi aloittaa toimintansa vasta, kun kunnan toimielin on todennut toiminnalta edellytettävien vaatimusten täyttyvän.

Yksityisten varhaiskasvatuksen ja päivähoidon järjestäjien rekisteröinti ja kirjaaminen on tärkeää. OAJ kannattaa sitä, että yksityisistä varhaiskasvatuksen ja päivähoidon järjestäjistä pidetään luetteloa ja rekisteriä. Pidämme hyvänä esitystä, jonka mukaan kunta pitäisi jatkossa luetteloa vain niistä yksityisistä, jotka eivät ole rekisterissä eli sellaisista, joissa lapsia hoitaa vain yksi hoitaja. Kannatamme myös sitä, että jatkossa rekisteriin merkittäisiin myös ryhmäperhepäivähoitoa tuottavat tahot.

Maa- ja metsätalousministeriö, 72 lakiehdotusta, luku 1.3 (lakiehdotukset 1-72)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 8 lakiehdotusta, luku 1.4 (lakiehdotukset 1-8)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 28 lakiehdotusta, luku 1.5 (lakiehdotukset 1-2) ja 2.8 (lakiehdotukset 1-26)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 1.6 (lakiehdotukset 1-4) ja luku 2.9 (lakiehdotukset 1-10)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Jokaisella uuden viraston työsuojelun vastuualueella on oltava nykyistä vastaavasti alueellista kolmikantayhteistyötä varten työmarkkinajärjestöjen edustajista koostuva työsuojelulautakunta. Esityksessä todetaan, että valtion lupa- ja valvontaviraston työsuojelun toimialan johtajalle annettaisiin oikeus päättää työsuojelulautakuntien lukumäärästä, alueellisesta sijoittumisesta sekä niiden kokoonpanosta. OAJ edellyttää, että lautakunnan työmarkkinajärjestöjen edustajien määrä ja suhde säilyy nykyisellään ja kukin työmarkkinajärjestö nimeää omat edustajansa.

Ympäristöministeriö, 26 lakiehdotusta, luku 1.7 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.10 (lakiehdotukset 1-18)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Kohta 6. Tässä kohdassa voitte jättää muita lausunnoilla olevaa hallituksen esitystä koskevia uudistuksen täytäntöönpanoon liittyviä kommenttejanne, huomioitanne ja näkemyksiänne.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 6? Pakollinen kysymys.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriön hallinnonala

-

Oikeusministeriön hallinnonala

OAJ vaatii, että lapsivaikutusten arviointi säädetään velvoitteeksi kunnille ja maakunnille.

Sisäministeriön hallinnonala

-

Puolustusministeriön hallinnonala

-

Valtiovarainministeriön hallinnonala

-

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

OAJ toteaa, että työpajat ja ohjaamot pitäisi sijoittaa oppilaitosten yhteydessä ja niillä pitäisi olla velvollisuus tehdä yhteistyötä oppilaitosten kanssa.

Tiedonkulusta viranomaisten kesken on säädettävä selkeästi ja ohjeistettava riittävästi.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

-

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

-

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

-

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

OAJ vaatii, että lapsivaikutusten arviointi säädetään velvoitteeksi kunnille ja maakunnille.

Ympäristöministeriön hallinnonala

-

Hallinnonalariippumaton yleinen palaute täytäntöönpanoa koskeviin lakiehdotuksiin

OAJ vaatii, että lapsivaikutusten arviointi säädetään velvoitteeksi kunnille ja maakunnille. Tiedonkulusta viranomaisten kesken on säädettävä selkeästi ja ohjeistettava riittävästi.

Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry - koulutusasianpäällikkö Nina Lahtinen,
edunvalvontaosasto/koulutuspolitiikka